THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

FIFTY-FIFTH DAY.

Thursday, 27th July 1961.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at Twenty-Seven Minutes past One of the Clock.

Mr. SPEAKER (Sri S. R. KANTHI, B.A., L.L.B.,) in the Chair.

Mr. SPEAKER.—On account of failure of Electricity, why not we meet at three O'clock? If we meet at three O'clock, we will dispence with the question hour to-day. We shall sit from 3 P.M. to 7 P.M. The House now rises and will meet again at three of the clock.

The House adjourned at Thirty Minutes past One of the Clock and reassembled at Three of the Clock.

(Mr. SPEAKER in the Chair)

Mr. SPEAKER.—There is no question hour. We will take up questions tomorrow.

PAPER'S LAID ON THE TABLE

SECRETARY.—Sir, I beg leave to lay on the Table the following Bills which have been passed by the Legislative Council.

1. The Mysore Live-Stock Improvement Bill, 1960.
2. The Mysore Public Conveyance Bill, 1960.
3. The Mysore Ancient and Historical Monuments and Archaeological Sites, and Remains Bill, 1960.
4. The Mysore Warehouses Bill, 1960.
5. The Mysore Pawn-Brokers Bill, 1961.

MOTION *Re*: FLOOD SITUATION IN THE MYSORE STATE, 1931

(Debate—*contd.*)

3-05 P.M.

†ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್ (ಅಂಕೋಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ,

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the Member concened.

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್)

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಮಜಕೂರುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯೇ ಇವೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುತಃ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನಾಲೆಗಳ ನೀರು ಉಕ್ಕೇರಿ ಸಾಧಾರಣ 6,000 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿದೆ, ಹಾಗೂ 1,200 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ್ದುದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ 27 ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಹಾಗೂ ಈ ನಾಲೆಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮಾಡುವ ಜನಗಳ ಸಾಮಾನುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಂಕೋಲ ಕುಮಟಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾಪುರ, ಮುಂದಗೋಡು ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂಕೋಲಾದಿಂದ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರ ಮನೆ ಮಾರುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗ ಅನ್ನ, ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಈಗ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುನ್ನೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾದರೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ. ಆದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೀ-ಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುವ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಕಾರದ ಭಾರವೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮನೆ ಮಾರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಎಂದು ಈಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಈಗ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಇರಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮನೆಗಾಗಿ ಎಂದು ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣ

ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಮನೆಗಳವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇತರಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಬಡವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ, ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂತಹ ವಿಪತ್ತನ್ನು ನೀಗುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ; ಪೊಟೆನ್ಸಿಯಲ್ ಪವರ್ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಡತನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಹಾಯ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಪೂರೈಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂತಹ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಉಪಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವವರು ಮೂಲತಃ ಬಡವರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ 10 ಕುಂಟೆ, ½ ಎಕರೆ ಒಂದು ಎಕರೆ, 2 ಎಕರೆ—ಹೀಗೆ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಮೂನೆಯ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆಯೇ ಎಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಂತಹ ಕಡೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸಹ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ನಾನು ಈ ಫ್ಲಡ್‌ರಿಲೀಫ್ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. 1960ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್‌ನೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ರೂಲ್ಸ್‌ನಂತೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗಳಿಗೂ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯ ಧನಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಅವನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕೇವಲ 35ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ನಮೂನೆ ರೂಲ್ಸ್ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಇಂತಹ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾರ್ಡಿನೆರಿ ಸರ್‌ಕಂಸ್ಟೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹೇಗೆ ? ಅಂತಹ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಒದಗಿದಾಗ ಆ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾರ್ಡಿನೆರಿ ಮೆಜರ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಲೀಫ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾರ್ಮಲ್ ಅಥವಾ ಸಾಧಾರಣವಾದ ನಿಯಮದಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ನಿಯಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಜನರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ, ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹೊತ್ತು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನ ನರಳುವಾಗ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂತ ಅನಾನುಕೂಲಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್–ಫ್ರೀಲೋನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. 30 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್)

ಹಲಯಾಳ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ವಿಪರೀತ ಅನಾಹುತವುಂಟಾಗಿದೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಗಿಹಿಡಿಯದೆ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಣಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಆದುದರಿಂದ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ಈಗ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಲು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ರೀಜನಬಲ್ ಏನಿದೆ, ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗುವಷ್ಟು ಮತ್ತು ಜನತೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗುವಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಮತ್ತೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮದದ್ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಹೊತ್ತು ಮೀರಿದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಆಗ 20 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಲ 50 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ದಂಡೇಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳಿನದಿಗೆ ನೀರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಂದು ಸುಮಾರು 200–300 ಮನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಕೂಲಿ ಜನಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನೀರು ಬಂದು ಅನೇಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ. ಬಡವರು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆಯಂತೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆಯಾಗಿ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯವರು ಕೆಲವು ರಿಲೀಫ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಐದು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಏನೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. 10-20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಹೀಗೆ ಅವರ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? 10–15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಯಾರಿಗೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿದೆಯೋ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri H. S. RUDRAPPA (Minister for Forests).—Discretion has been given to the Conservator of Forests, Belgaum Circle, to give relief in suitable cases.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Will the Revenue Minister point out how it is that very important information relating to North Kanara is not

given in his statement ? According to Sri Kamath the extent of damage is Rs. 2 crores.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have based my statement on the report I have received from the Deputy Commissioner of that district. That is up to the 24th.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He is a man coming from that place and knows better than your Deputy Commissioner.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I have already stated that it has not been possible to collect full information of inaccesibility to the places.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—How is it that the Conservator of Forests is giving relief ? How can he sit in judgment over the cases ?

Sri H. S. RUDRAPPA.—This has happened in the month of May when there was heavy rainfall in Dandeli area in the last week of May. Sufficient measures have been taken to give them suitable relief wherever necessary. According to Sri Kamath relief has not been given to the small traders. Subsequently the order has been revised and the Conservator of Forests, Belgeum Circle, has been invested with power to give suitable and proper reief wherever necessary. This flood came in the month of May, but the present motion is about the recent floods.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Is there any difference between the floods of May and the floods of July ?

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Yesterday we requested the Government to give us copies of the Government Order in this respect so that, wherever necessary, where Government was doing relief work we could co-operate with them in the implementation of the Government Order.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್.—ಮೇ-ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರವಾಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊಳೆ ತುಂಬಿ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗಿಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಸಹ ಖಾಯಂ ಆಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ರಿಲೀಫ್ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿಹೋದ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ಫಸಲನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್-ಫ್ರೀ ಲೋನನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಪೀರಿಯಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ತೀರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ಲಾಜುಗಳ ಅನೇಕವಿವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವೊಂದೂ ಕಳವಳದ ಕ್ಲಾಜು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಭೂಮಿ ಅನೇಕರದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆರೆಯ ಕೆಳಗಿನ ರೈತರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮದದ್ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷವಂತೂ ಬೆಳೆ ಯಾವುದೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಹೂತುಹೋಗಿರುವ ಮತ್ತು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿರುವ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲ ದುರಸ್ತಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬೆಳೆ ಇಡಬಹುದು—ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಯೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಬೇಸಾಯದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಜಿ. ಕಾಮತ್)

ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ರೈತರಲ್ಲ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲವು ವಿಚಿತ್ರದ ಕೇಸುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಕಾವಿ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಈಗೇನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಆ ರೈತರು ಜಾಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸಾಲ ಸಹ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಹುಕಾರರು ಎಂದಿಗೂ ರೈತರಿಗೆ ಜಾಮೀನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಾಲವನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದ್ದದ್ದೇ ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಸಾಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಆ ರೈತರಿಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ರೈತನ ಪರ್ಸನಲ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದರೂ ಅವುಗಳಿಂದೇನು ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon other members to speak, I would like to impose a time-limit because today would be the last day and we should conclude. I would like to know what should be the time-limit.

Sri C J. MUCKANNAPPA.—We have lost one hour between 2 and 3 P.M. If the Chair is agreeable, it may decide to extend today's sitting.

Mr. SPEAKER.—Probably the Hon'ble Member is not aware that we are sitting till 7 O'clock today.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—If that is so, I would suggest a limit of 20 miniutes for each speaker.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Ten minutes would be sufficient.

Sri J. B. MALLARADHYA.—As a compromise we may agree to the time limit of 15 minutes for each speaker.

Mr. SPEAKER.—All right. I agree. Before I call upon the next speaker Sri Mallaradhya may move his amendment to the amendment moved by Sri Ramakrishna Hegde.

Sri J. B. MALLARADHYA.—I beg to move an amendment to the amendment moved by Sri Ramakrishna Hegde :

> "That after the words 'recent floods in the State' in line 4, the following words shall be added :
>
> (i) 'offers its sincere condolence to the families of persons who died by reason there of ;
>
> (ii) "for the figure and words '2 crores of rupees' the words and figures '10 crores of rupees' shall be substituted.""

MR. SPEAKER.—Amendment moved :

"That after the words 'recent floods in the State' in line 4, the following words shall be added ;

(i) 'offers its sincere condolence to the families of persons who died by reason thereof ;

(ii) 'for the figure and words '2 crores of rupees' the words and figures '10 crores of rupees' shall be substituted."

Sri B. G. KHOT.—I had sent in an amendment.

MR. SPEAKER.—The amendment was received too late and hence it could not be admitted.

†Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Sirsi).—Sir, I have no intension of making a lengthy speech particularly in view of the time limit applied by the Speaker. I come from a district which had suffered the misfortune of facing heavy floods twice in the course of 2 or 3 months. During May, there were unseasonal rains of heavy intensity and as a result the rivers were in spate. Timber worth lakhs of rupees was washed away and large areas of paddy fields which were just sown, were washed out. Again, now in the month of July the district has had to face a greater calamity, in common with some other districts of this State.

I am told that in 1924 as a result of heavy rains the Mysore State was afflicted with floods putting many rivers into spate. I do not know about it because I was not born at that time. According to the reports from some of the areas now, it is clear that the calamity is of a stupendous magnitude.

We are thankful to the Hon'ble Revenue Minister for placing on the Table of the House a detailed statement with regard to the damage caused and also for detailing the measures that are being taken to relieve distress. In the very nature of things, the report cannot be accurate but all of us feel that the account he has given with regard to the damage and the loss incurred, is a gross under-estimate. For instance, there are certain areas, particulary in Malnad districts, where nobody knows till today of the nature and extent of damange caused. Many of the villages in these areas are inaccessible even during days of normal rainfall, for about 3 to 4 months in the year and now no one can think of entering these villages during the current seasons when the rains are so heavy. In North Kanara, Sirsi, Siddapur, Yellapur and Mungod are so badly hit that there many more Andamans, completely cut off from the outside world for four months during monsoon. Similarly in Coorg, Chickmagalur and Shimoga districts and many parts of South Kanara district, there are many villages about which we do not know much and we are unable to assess the nature and extent of damage caused by recent rains.

Under these circumstances, naturally the report is based on developments. The correct picture of the loss and damage caused by the recent floods is not before us. I do not want to go in to details with

(Sri RAMAKRISHNA HEGDE)

regard to this, nor with regard to details about the relief measures that are being taken by the Government. I would like to take the opportunity to make one or two suggestions. In the course of his speech, my friend Sri Mallaradhya yesterday made two important suggestions. One is with regard to the constitution of a flood relief committee and the other in regard to the constitution of flood control board. That would be a sort of inter-State Board. With regard to the first, I would like to say that it may not be expedient at this time to constitute a flood relief committee. Perhaps by constituting this committee, relief work may be delayed. On the other hand, I would like to suggest that powers may be decentralised and the Government officers on the spot may be invested with adequate powers not only to take decisions on the spot but also to give the people adequate relief without much delay. It has come to our notice that some of our Ministers, perhaps most of our Ministers, have undertaken tours in these affected areas. But I am afraid that nothing substantial could be achieved by these hurricane and hurried tours. Perhaps sometimes it becomes inconvenient for the local workers when the Ministers visit the same place too often. My friend Sri Puttaswamy along with his colleagues undertook on behalf of the Mysore Pradesh Congress Committee, a tour of the affected areas recently. He had a story to tell. It was in T. Narasipur Taluk. He and his friends went to the village which was badly affected by rains and floods. The people were waiting for the Minister with garlands, with all other kind of things with which we usually receive Ministers. But unfortunately that particular Minister could not visit that village. They had been waiting all the day and in addition to the misery and hardships they had to face on account of the floods, they had this disappointment. Why I am mentioning here is, very frequent visits of Ministers, perhaps dislocate the normal work. Instead of these hurricane tours, I would like to suggest that a Minister should be put in charge of an affected district where he should stay, camp and tour the affected areas for a week, ten days or even 15 days and personally supervise the relief work. For example, there are some Ministers coming from these affected areas, they may be asked by the Chief Minister...

Sri J. B. MALLARADHYA.—If the Hon'ble Member were to yield for a minute, we heard recently that Mr. Thanu Pillay of Kerala, the Chief Minister of Kerala has made an arrangement by which each Minister will go to each of the affected districts and he has been empowered to take on the spot decisions and give effect to these orders and see that the orders are enforced. He is a P.S.P. Chief Minister. I am only saying that what is required is quick decisions and immediate relief. It may be a P. S. P. Minister or a Congress Minister, it does not matter, but when a nice thing is done, why not follow it? I am only bringing it to the notice of the House.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I am glad that Sri Mallaradhya quoted that. The Chief Minister who belongs to the P. S. P. is only there

because of the Deputy Chief Minister who belong to the Congress Party.

Sri J. B. MALLARADHYA.—All right. If the Congress will support the P.S.P. they will certainly rule well.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I can quote better in sustances. For example, Madras Government is there; Maharastra Government is there where the Chief Ministers themselves toured the affected areas and took action in giving immediate relief to the affected areas. Sri Kamaraj Nadar whose 59th birth-day was to be celebrated on a large scale and for which Sri Chavan flew all the way from Bombay was not present on the occasion because he was touring in the affected areas. There are better examples (*Interruption*). I was suggesting that instead of constituting a flood relief committee at the State level, at the district level and at the taluk level, it would be much better in the interests of expeditious relief to put a Minister incharge of an affected district and he must be invested with powers adequate enough to take decisions on the spot and to grant relief. What the victims of the flood want is immediate relief, whether it is adequate or inadequate. Perhaps we cannot afford to give them adequate relief in the strict sense, but they are in need of immediate relief. If you fail to give that relief, I am afraid you will be failing in your duty.

The other suggestion made by Sri Mallaradhya is with regard to the constitution of a flood Control Board. I support it In 1959 there was a similar calamity, may be of lesser magnitute Many districts of our State were affected by 1959 floods also. That has become a recurring phenomena in our State. We used to hear that in Northern India, particularly in Bihar, where the rivers were temperamental, changing their courses very often, people were subjected to the havocs of floods. But we had not had such experience in the past except one a long while ago. Therefore, it would be in the interest of the State to approach the other neighbouring Governments and take steps for the formation of a Flood Control Board by which we can think of the possibilities of controlling floods and prevent their recurrence.

Sir, as I have already stated, the actual loss to life and property cannot be correctly estimated at this stage. When I sent this amendment suggesting to the State Government to urge on the Central Government to give financial aid to the State Government at least to the extent of two crores, it was said that it was too small an amount. By that what I meant was that the Government of Mysore was in urgent need of this help and that was not the maximum limit. If the Central Government immediately comes to the help of this State with two crores of rupees, that would be a great relief. That does not mean that we should not ask for more or they should not give us more.

Sir, Sri Mallaradhya has sent an amendment to my amendment and I have no hesitation in accepting it.

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

With regard to permanent relief measures, I would like to say a few words. In 1959, as the General Secretary of the Pradesh Congress Committee, I undertook a tour of the affected areas, particularly, North Canara, Shimoga, Coorg and Chickmagalur districts and submitted a detailed report to the Government suggesting certain measures to be undertaken by them to afford permanent relief. I do not know what has happened to that report. I do not mean to say that those suggestions were fool-proof and that they were the only suggestions that could be made. I wish the Government had examined these suggestions and taken certain steps to implement the same if they were worthy of it.

Sir, the Leader of the Opposition yesterday in the course of his speech opposed the idea of adjournment of this House for a fortnight to enable the members to go back to their places, particularly, members who come from the affected areas and work towards the relief of the sufferers. I do not know whether he actually meant it. In fact, our work lies in those affected areas more than here. They are in urgent need of all sorts of help apart from financial help. It is our duty to attend to those requirements immediately. Therefore, I welcome the idea of adjourning the House for a short while to enable the Members and the Ministers to go to these affected areas and attend to the relief work.

Lastly, I would like to make one more suggestion. Huge damage has been caused on account of fields being inundated by heavy rains and due to collapse of houses. There is a third type of damage and that is the damage caused to the plantation like coffee and arecanut. Sir I have received reports from North Canara district that large areas of arecanut gardens have been very badly damaged due to heavy rains as well as cyclone. Hundreds and thousands of trees have fallen and it is very difficult to raise that crop again. Perhaps, members of this House are aware that it takes 10 to 12 years to rear up arecanut garden by the time they yield fruit. I would request the Government to find out some way by which these people could also be helped. Thank you, Sir.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ವಿಶದವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಗದೆಯಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗಿನ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿರುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತ, ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ

ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಸೇತುವೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬಾಳೂರು ಮತ್ತು ಬಣಕಲ್ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಹಾಳಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ಜಮೀನು ಇನ್ನೂ ಮೂರು ವರ್ಷ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆರೆಂಟು ಅಡಿ ಮಣ್ಣು ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿ ಬಂದು ತುಂಬಿದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಕರೆಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಈ ವರ್ಷ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಜಮೀನು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಬಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರಯಾರ ಜಮೀನು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬತ್ತವನ್ನು ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಆಗಿ ಕೊಡಿ ಅಥವಾ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಎರಡು ಮೂರು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಬಹುದು. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಬತ್ತವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರ ಮಳಿಗೆಗಳಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಐದಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 10–15 ಎಕರೆ ಪ್ಲಾಟ್ 30–40 ಎಕರೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ಮಣ್ಣು ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಹರಿಯುವ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗದ್ದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುತ್ತ ಅದರ ಪಾತ್ರ (Course) ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ಆ ಗದ್ದೆಗಳು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಯವರಿಗೆ ತಕಾವಿ ಲೋನನ್ನು ಫ್ರೀ ಆಫ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭೂಮಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜಮೀನುಗಳು ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಟಿವೇಶನ್ನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ರೆಮಿಟ್ ಮಾಡುವ ಪೀರಿಯಡ್ಡನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಾರದು.

ಅನೇಕ ಜರಿಗಳು, ಹಳ್ಳಗಳು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅವುಗಳು ಹರಿಯುವುದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಪ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಕಾಫೀ ತೋಟಗಳೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ : ಕಳಸ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ 35 ಎಕರೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ತೋಟದಲ್ಲಿ 30 ಎಕರೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೇವಲ ಐದು ಎಕರೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಅದೂ ಸಾಗುಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ತೋಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಂಗಲೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ. ಅವರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. M.S.P.A. ಅಸೋಷಿಯೇಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಗೌಡರದು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ 5–10–15 ಎಕರೆ ಹೋಗಿದೆ, ಒಟ್ಟು 35 ಎಕರೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ "8,373 acres of agricultural land including coffee plantations have been damaged in Chickmagalur District" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 8,373 ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಫೀ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಕಾರ್ಡಮಮ್ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ತೋಟವೆಷ್ಟು ಎಂದು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವಿವರಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬಸವೇಗೌಡ)

ದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಳಸ ಹೋಬಳಿಗಳ ತೂ ಇವೊತ್ತಿಗೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ಕಗ್ಗನಹಳ್ಳಿ ಬ್ರಿಡ್ಜಿಗೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಬೆಡ್ ಹಾಕಿ ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, 5–6 ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ತೋರಿಸಿದಿದ್ದರೆ, ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ, ಆರು ಅಣೆಗೆ ಒಂದು ಬೆಂಕಿ ಪೊಟ್ಟಣ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದು. ಜನಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಅವರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೂಲಕ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ, ಸಮಾಜದ್ರೋಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಫೀ ಎಸ್ಟೇಟುಗಳು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆದವರಿಗೂ ತಕಾವಿ ಲೋನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಬಾಳೆಹೊನ್ನೂರು ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕಾಫೀ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ನಾಶವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಕಾಫೀ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೆ 5–10–15 ಎಕರೆ ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಅಂಥವರುಗಳಿಗೆ ಕಾಫೀ ಬೋರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ತಕಾವಿ ಲೋನನ್ನು ಫ್ರೀ ಆಫ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಕೊಡಬಹುದು.

ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ತಹಸೀಲುದಾರಿಗೆ ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಜೀಪು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪವರು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿಯಾದರೂ, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಅವರುಗಳೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪೂರೈಸಲು ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕಳಸಕ್ಕೆ ಬಳಕರ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆ ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಹೋಗಿದೆ, ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರೋಡ್ ಮೂಲಕ ಹೋಗಬಹುದು, ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ತಮಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ರೋಡುಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪವರ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೂ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಪವರ್ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನುಗಳು ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳು, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಮುಂತಾದುವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿವೆಯೋ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು, ರೆಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಲು, ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಡಲು ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ.

ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಘಲು ಣಿ ಬ್ರಿಡ್ಜು ಹೋಗಿ, ಆ ಗ್ರಾಮ ಐಲೆಂಡ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರು, ಖಾಯಿಲೆ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ, ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ದಿಮ್ಮಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇತುವೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಟೆಂಪೊರರಿ ಅರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅವರಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅನೇಕ ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಗಳ ನೀರು ಪಲ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ. ಹೆಲ್ತ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು, ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೇಳಬೇಕು. ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಇರಬೇಕು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವೈಸ್, ತಾಲ್ಲೂಕುವೈಸ್ ಬ್ರಿಡ್ಜಸಿಗೆ, ಕ್ರಾಪ್ಸಿಗೆ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೇಳಬೇಕು. ಎರಡು ಕೋಟಿ, ಹತ್ತು ಕೋಟಿ, ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳುವ ಬದಲು, ನಿಖರವಾದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಸೆಂಟರಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಕೇಳಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೆನನ್, ಜೈಶುಕ್ಲ, ತಲ್‌ಹತಿಯಾ ಹಫೀಜ್ ಮಹಮದ್ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಕೇರಳ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಬ್ಬರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿನ ಗ್ರಾವಿಟಿ ಆಫ್ ದಿ ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಅಗಲಿ ನಾಳೆ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರುರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆ ಅನೇಕ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಪರ್ಚುನಿಟಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಲೋಕಸಭೆಯ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್‌ರಾದ ಶ್ರೀ ದಾಸಪ್ಪ ನವರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂದಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿವಸದ ಪ್ರವಾಹದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಧನ್ನೂರು-ತಂಗಡಿ ಮಧ್ಯೇ ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರಿಯ ದುಃಖ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಬಿಜಾಪುರ ಷೋಲಾಪುರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್)

ಎರಡನೆಯದು, ಸಿಂದಗಿ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಇಂಡಿ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಡೋಣಿನದಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಭೀಮಾನದಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ನದಿಗಳು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಊರುಗಳ ಜನರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ 20-30 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬಾಗೇವಾಡಿಯ ಬಳಿ ಇರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಡೋಣಿ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 20-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರು ವಸತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಗಾವಠಾಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುದೈವದಿಂದ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರನ್ನು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಾನು ಮತ್ತು [illegible] ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಪ್ರವಾಹದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣವಂತರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರಾಗಿರುವ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಡೋಣಿ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂಗಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಬಳ್ಳಾರಿ-ಷೋಲಾಪುರ ರಸ್ತೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಈಗ ಇದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು, ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಹಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದೇ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri K. P. KARUMBAYYA (Virajpet).—Mr. Speaker, Sir, many parts of Coorg too had this year unprecedented, unusual and I should say uneven rains. It has been already 162 inches up till now. This is the figure for the period from 30th June to 6th July when at Mercara alone it recorded about 64''. So, as I said, it is uneven for the reason that in certain parts of Virajpet Taluks, particularly in two villages, the rainfall for six days was 90 inches. From this it could be inferred what amount of calamity, and what amount of damages it could have been caused to the people round about Coorg, but, unfortunately for us, neither the Press has given sufficient publicity nor has the Revenue Minister said much about the havoc that occurred in Coorg. The Revenue Minister has given the affected acreage of wet lands in Coorg as 1,000 acres. In Coorg we have got about 1,10,000 acres of paddy fields of which if only 1,000 acres have been affected according to the version of the Government, it would mean only less than 1%.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Sir, yesterday some Hon'ble Members requested me to distribute copies of the Government Order regarding relief measures. I have got the copies ready and they may be distributed.

MR. SPEAKER.—They will be distributed.

Sri K. P. KARUMBAYYA.—The affected area in Virajpet Taluk alone comes to about 56,000 acres. At the meeting of the District Development Council when all the Tahsildars and the Block Development Officers were present and also the Presidents of the Taluk Boards were present, without any contradiction it came to the conclusion that in Virajpet Taluk alone about 80,500 acres of wet lands had been affected. Then out of 26,000 acres in Marcara taluk about 8,000 acres have been affected.

As regards the nature of the damage caused to the lands, I need not describe the same as it has been the same every-where. There have been breaches of roads and bunds and deposit of sand on lands; streams and rivulets have changed their normal courses and are going straight right through fields and have made deep pits and furrows in the fields. Therefore, the damage has been colossal. Most of the fields had been ploughed 3 or 4 times and were ready for transplantation of seedlings, but unfortunately on account of the rains all the manure has been washed away and there has been considerable erosion. Even if an earnest attempt is made to reclaim those lands, that cannot possibly be done in the course of this year itself and it would take not less than 3 to 5 years to restore them to normal condition.

In addition to the paddy fields, communications also have been hopelessly dislocated with the result that Coorg has divided itself into so many parts or islands. Prices shot up as high as anything. A coconut was selling at Re. 1 and one viss of sugar was selling at Rs. 2-50 in some parts. In the case of people who unfortunately buy rice and other things, for their daily consumption. God alone knows what their plight was during those fateful days. Not only inter-state communications have been dislocated but inter-district communications also have been dislocated. Virajpet to Coorg—a distance of 20 miles —one took not less than 3 hours even by the shortest route. Similarly the road to Tellicherry was closed for more than a fortnight. The road from Mercara to Mangalore was also closed and is still closed and is not capable of being restored to normalcy as was admitted by the Government itself.

A large number of houses and huts have been destroyed. It is stated by the Minister concerned that about 124 houses have been damaged by the recent floods, but it has come to our notice that at least not less than 400 houses have actually collapsed. These were the houses owned by Muslims on the banks of the Cauvery. Some of the mountain hills gave way with the result that about 77 families in the village of Mangoli have become houseless. The houses of the several middle class families also have collapsed and they are beyond

(Sri K. P. KARUMBAYYA)

reclamation. Similarly, I need not dilate upon the extent of cattle m rtality We are thankful to God for one thing, that is in Coorg there has not been any casualty of human lives.

There was said to be only one man who died and that too in the course of his attempt to cross the Cauvery by swimming. Many families providentialy escaped and have outlived this calamity. For example in Magula village, just at 6–30 A.M. a house collapsed, though there were nine people in the house half an hour before this incident and they had a feeling that the land might sink. Similarly in one village in Kir..cor, about 11 members just got out of their house having heard a rumbling at 1–30 and fifteen minutes after, the house collapsed, Though there have not been any casualties so far as human lives are concerned, the loss and damage to property is colossal indeed.

So far having given an account of the calamities and the ravages of this monsoon - ravages which some people have compared to the davastation of a war—I try to present an assessment of the damages caused. In the presence of the Deputy Commissioners, the Tahsildars and other people, one of the Revenue Inspectors who went to a certain village to assess the extent of damage, said that 97 ryots in that village had been affected not less than 1 lakh 40 thousand rupees would be required to restore their lands to normalcy. If that is so one village, how much money would be necessary to restore to normalcy, about 18 thousand acres of land affected in Virajpet taluk and 8 thousand acres in Marcara taluk so far as paddy fields are concerned and also as for damages that have occurred to people owning coffee, cardamom and orange estates, that is anybody's guess. Practically a mountain has moved from an elevated place to a plain. Government have announced that the amount that has been made available by way of distribution among the people in the Mysore Division as interest-free taccavi loans, is about 10 lakhs According to a modest computation, so far as my district of Coorg is concerned, though many people who have sustained heavy damage may not apply for such loans, the irreducible minimum that would be required for Coorg District as a whole, according to the computation of the Deputy Commissioner and other Revenue Officers and responsible Members of this House who are sitting here, is about 5 to 6 lakhs of rupees in Virajpet taluk, 2½ lakhs for Mercara and about 50 thousand to 1 lakh in Somwarpet taluk. My only submission is that this amount may be made available at once. Speed is the most important thing that has to be borne in mind in the distribution of this amount. It should be remembered that so far as Coorg is concerned, it is a place where the ryots depend not upon an assured supply of water but upon the rains. So far as transplantation of paddy is concerned that should be completed by the end of what is called 'Karkataka thingalu', by the 15th of August at the most. Even the seeds that are distributed now are useless because they have been hopelessly damaged by the floods.

Even if they are supplied now, it will take more than a month for them to be transplanted. If it is the desire of the Government to help these poor people, to reclaim their land and to see that transplantation takes place, it should be done by the end of August because if it is to be done in September or October, it would be of no use, unlike the practice obtaining in the plains, where the lands are having an assured supply of water. This distribution of 5 or 10 lakhs would not be of any use so far as the poor ryots are concerned. I am constrained to say that the experience of our district has been that the help rendered by the Government often reaches the persons for whom it is intended rather late and there has been inordinate delay in this matter. If that is to happen in this particular case, I submit that the hardships of the people, to keep themselves going by producing crops, would be immeasurable and this district which has been producing a surplus so far would be in deficit. I, therefore, urge upon the Government that speed should be the motto and that the whole thing should be tackled, as one of the leaders of the Congress said, on a warfooting.

So far as fertilisers that are necessary for the district are concerned, they have been washed away on a considerable scale. I understand Coorg had about15 thousand tons of fertilisers. My submission is that if these fertilisers could not be distributed free, at least they can be given at a subsidised rate. They can be given without any interest for the value of the fertilisers and the amount may be recovered after 2 or 3 years, free of interest. Otherwise there is no point even in transplanting when manures and fertilisers have been completely washed out and where considerable erosion has stalked the land on account of 90 inches of rains within 6 or 7 days.

So far as distribution of seeds is concerned , I am very thankful to the Government because they have taken speeds action and many poor people who lost their seedlings on account of their being under water for days together, have been able to get quick relief from the Government.

I was submitting that it was our information that not less than 400 houses had been destroyed of which many were houses of the people belonging to scheduled castes. there has been a proposal to rehabilitate them. They are being given 3 to 5 acres of land in a place like Channaur where the rainfall is 200 inches. There is no point in shifting these people to a distance of 7 to 8 miles and trying to rehabilitate them in a place where they will not be able to grow any annual crop, the only crops possible there being cardamom and coffee. So far as these scheduled castes are concerned, somehow they must be at least granted 2 to 3 acres of land which are capable of being cultivated with paddy and a certain amount of dry land. Unless this is given, no purpose will be served buy granting house 3 to 5 acres of land and granting building materials at a place where there has been a rainfall of 150 to 200 inches. Many of the middle class people have lost their houses becuse of

(Sri K. P. KARUMBAYYA)

landslides. They are people, who according to my information, have constructed houses in recent years. Such of those people who have lost their houses costing 10 to 15 thousand rupees, and who are not in a position to reconstruct them, should be given long-term interest-free loans so that they can construct dwelling houses on their own and live there. Otherwise, they are bound to feel that in these days of natural calamity, there was none to look after their interests and give them succour.

I do not propose to take much time of the House except to support the amendment and also the amendment to the amendment so far as the claim of the State is concerned for a substantial aid from the Central Government. As I said at the very outset, even in the case of Coorg one must not go under the impression that only 1,000 out of 10,000 acres of wet land have been damaged. If that sort of a propaganda is made, it would show that our loss is not considerable. Similarly, there is no point in hushing up or giving a distoration or an under estimate of the actual damages this State as a whole has sustained. I concede that more than 50 per cent of the Districts of the State have sustained considerable loss and to give at least the bare minimum that is necessary, our demand so far as the aid from the Central Government is concerned, cannot be anything less than Rs. 10 crores. So I am only urging upon the Government as my leader has rightly done, to press the Government of India to give us a minimum assistance of Rs. 10 crores just to tide over this natural calamity that has overtaken the State. I am very thankful to the Speaker for giving me an opportunity to offer my remarks.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪಿ. ಬೋರಯ್ಯ (ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಪಿಲಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನಂಜನಗೂಡು, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಜನಗಳು ಮನೆ-ಮಠಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯರ ಮನೆಯ ಕಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವಯಿರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿ ಅಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಂದರೆ—ಸೋಸಲೆ-ಮೊಳೆ, ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು-ಮೊಳೆ ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದಾಸನಪುರ, ಹಂಪಾಪುರ, ಹನಗಳಲೆ ಇಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲೊಂದು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ

ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕುಕ್ಕಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಆ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರು ಆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಈ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವಸತಿಗಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರವಾಹದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಹ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಜಾಗ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿರುತ್ತದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಏನು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ನೀರು ಮುಳುಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಬೀಜದ ಬತ್ತವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹೀಗೆ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಶ್ರಮ, ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಚೆಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೀಜ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇದರ ಲುಕ್ಸಾನೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿರುವ ಕಾರಣ ಅವುಗಳಿಗೇನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೆ ಅನೇಕ ಜಮೀನುಗಳು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ ಕೆಲವು ಕೊರಕಲು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳ ಮೇಲೆ 1, 2, 3, ಮತ್ತು 4 ಅಡಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮರಳು ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಜಮೀನಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮರಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವಾದರೂ ನಿಧಾನವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಮರಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆಸಿ ತಗಲುವ ಪೂರಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಇಂಥ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಿರಲಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ 1911ರಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ, ಪುನಃ 1924ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1931ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು. ಬಂದಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರವಾಹದ ತೊಂದರೆಯೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ 2–3 ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರವಾಹ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಾರಿ ರೈತರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಪರಿಹಾರನೀಡತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪಿ. ಬೋರಯ್ಯ)

ಹೊರಡಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೇವಲ 3 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹತ್ತುರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಬಹಳ ಮೆಹನತ್ತಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ರಿಲೀಫ್ ಜಾಗ್ರತೆ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬೇಗ ಜಾಗ ದೊರಕಿಸಬೇಕು. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ್ನು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಈ ಫ್ಲಡ್ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತಲಕಾಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನಷ್ಟಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಖಾಯಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಜಮೀನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೇನೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದವರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಆದರೆ ಪ್ರವಾಹ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾದ ಬಡವರು ಯಾರು ಕೈತೋಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂಥವರ ಜಾಗ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 1953ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಿತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗ, ಟೀ. ನರಸೀಪುರ ಸಂಗಮದ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಟು ಹತ್ತು ದಿವಸ ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಯ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು 1953ರಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಜಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಟಿ. ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಖಾಸಗೀ ಜನರು ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಸ್ತೆ ಎತ್ತರದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಗಳು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರೇ ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವಾಗದೇ, ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಈ ಕೆಲಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ರಸಾಯನಿಕ

ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೊಬ್ಬರ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಭೂಮಿ ಬರಡು ಆಗಿದೆ. ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮ ರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನನಗೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬದರೀನಾರಾಯಣ್ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮ ರಾವ್.—ಈಗ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯನಾದ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 20ಸಾವಿರ ಜನರು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಬಹುದು ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I require half an hour.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, you were pleased to say that chances would be given to members coming from the affected areas. May I bring to your notice that this is not a Representative Assembly and that every body has got a right to speak ?

Mr. SPEAKER.–This is not a Representative Assembly-that everybody knows. How the Members make it a Representative Assembly while speaking we knows it and I also know it.

Let me see as to how many members could be accommodated ; but I cannot say that I will give a chance to everybody.

Sri S. D. KOTHAWALE.—Sir, my request to the Chair is that this debate may be taken up tomorrow also.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, I support that suggestion. It is necessary that the representatives of almost all the districts that are affected should be heard in this House. If you do not have enough time today, you may kindly extend it by a few hours tomorrow.

Mr. SPEAKER.—It is for the House and the Government to decide and advise me in this respect.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We stand by Sri S. D. Kothawale in this respect, Sir.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—We have got still two hours. Let us think of it later. Let the debate go on.

Mr. SPEAKER.—Whether we are going to take it up tomorrow or not is a thing which has to be decided later. There is still time. I know. But I must know within an hour whether it will be taken up tomorrow because I have to fix up tomorrow's agenda.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Sir, I understand that the House will meet tomorrow in the morning. Even if you are going to take up the business of the House as scheduled, the Prohibition Bill has to be taken up. Within four hours along with questions, there is no likelihood of the Prohibition Bill being completed tomorrow. On the other hand almost every representative from the districts wants to be heard on this subject of floods. I think the Hon'ble Revenue Minister may agree to the extension of time tomorrow also for this subject. You are not likely to finish the Prohibition Bill. And on the last day you can take up the Land Acquisition Bill because it will help you in acquisition of lands and other things. It has already come from the Select Committee stage. I therefore request that tomorrow also we may have discussion on this flood situation so that the Government may have an opportunity of hearing all Members.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I leave it to the chair. I do not want to shut-out discussion on an important matter like this. We thought originally that one day was sufficient. The Business Advisory Committee thought that one day was sufficient. I agreed yesterday to an extension of time by a day more. One thing must be remembered namely that the problem cannot be solved by discussion alone. I leave the matter to the Chair, Sir.

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ (ಮಂಡ್ಯ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಪಿ. ಬೋರಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ಸಲ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಆಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥವರು ಅಗಸ್ತ್ಯರು. ಅಂಥವರೇ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪಾಡೇನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಬಾದು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಅನಾಹುತಗಳಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಸ್ಥಳದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ತಕ್ಷಣ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಬೇಸಾಯದ ಕಾಲ. ಖುಷ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲೀ, ತರೀ ಬೆಳೆಯಾಗಲೀ, ಯಾವುದನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೂ ಇದು ಸಕಾಲ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ

ಹೋದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಈ ದಿವಸದ ನಷ್ಟವಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ರೈತರಿಗೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬೆಳೆ ಅವನ ಕೈ ಸೇರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ತಾವು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬೀಜದ ಬತ್ತ ಹಾಗೂ ಕುತಕ ಗೊಬ್ಬರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಜದ ಬತ್ತವನ್ನು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕೃತಕಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಆಬಾದು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಲವನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಸುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆಯಿರುವಾಗ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊದಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನೇಕರು ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ವರದಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಂಥ ಜನರಿಗೆ Rural Housing Scheme ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು 15–20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘದಿಂದ ಸುಮಾರು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೀಜದ ಬತ್ತವನ್ನು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಅವಸರದ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದು, ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಘಗಳೂ ಕೂಡ ಅದಷ್ಟು ಉದಾರವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಹ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕು,ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ, ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯದ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದೇಹೋದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಖೆ ಮಳೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ನೊಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾರೂ ತಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ, ಈ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನೊಂದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ತಲಪುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಈ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪಡಿತರವಾದ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ಈ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ಚಾಮರಾಜನಗರ) —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಜನರು, ಜಾನುವಾರುಗಳು, ಭೂಮಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಂತಮ್ಮ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಡಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇನೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗಾದರೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ, ನಂಜನಗೂಡು ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ರೋಮಾಂಚನವಾಯಿತು. ಈ ಅನಾಹುತ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ, ಅದು ಜನಗಳಿಗೆ ದೊರಕದೆ ಪೂರ್ತ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ತಾವು 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಬೊಕ್ಕನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಕೋಟೆ ಮಳೆ, ಕುರುಬರ ಬಡಾವಣೆಗಳಾದ ನಂಜನಗೂಡಿನ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಗ್ಗಿನ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಬೇರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಅದೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇವಲ ಟೆಂಪೊರರಿ ಷೆಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಷೆಡ್ಡುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಗರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಚಿಂತಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಸುಮಾರು 10 ದಿವಸಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಕೆಲವು ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು

ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಪುಕ್ಕಟೆ ಊಟ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇದು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಪುನರ್ವಸತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡು ತ್ತಿರುವ ಜನರನ್ನು, ಇನ್ನೊಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗಕೊಟ್ಟು ಮನೆಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಮೊದಲನೆಯದು. ಎರಡನೆಯದು, ಒಂದೊಂದು ಊರೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋದಕಡೆ, ಬೇರೆಕಡೆ ಊರನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಒಂದನೆಯದಕ್ಕೂ ಎರಡನೆಯದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂಧರ್ಭ ದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಜಾಗದ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮತ್ತು ಮರಮುಟ್ಟುಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಇತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಗಳೂ ದೊರೆಯಬೇಕು; ಎಂದರೆ ರಸ್ತೆ, ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು, ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತ ಇನ್ನಿತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಊರಿನ ಒಂದು ಹೊಸ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು, 1911ನೆಯ ಇಸವಿ, 1924ನೆಯ ಇಸವಿ, ಮತ್ತು 1953ನೆಯ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈಚೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿತ್ತು, ಆ ಸಮಿತಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆಯೋ, ಅವುಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏಳು-ಎಳುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಸರ್ಕಾರ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಮಾಡಿದೆ? 1953ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು, ಟಿ. ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಬಡಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನ್-ದಿ-ಸ್ಪಾಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ, ಇನ್ನೂ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದು ಜನರ ದುರದೃಷ್ಟವೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂದಗಾಮಿ ನೀತಿಯೊ ಎಂದು ಕೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೋ, ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ 300ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡುವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಷ್ಟ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿದ್ದರೆ. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ, 500ರವರೆಗಿದ್ದರೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳ, ಸಾವಿರದ ಮೇಲಿದ್ದರೆ 40 ರಿಂದ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದ ಗ್ರೆಡೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾಷ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಷ್ಟ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗಾಗಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಷ್ಟದ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಬಡಜನಗಳಿಗೆ ಏನೊಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ, ಆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಬ. ರಾಚಯ್ಯ)

ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೂ ಬಡವರಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ, 25, 50, 100 ಹಾಗೂ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರಾದವರು ಎಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪರಿವಾರದವರು, ನಾಯಕ ಪಂಗಡದ ಜನರು ಮತ್ತು ಕುರುಬರು ಬಹಳವಾದ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು 400 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯೂ ಇನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ವಿಷಯ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೋ, ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ವಸತಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಾರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ನಿರಾಶ್ರಿತಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸಮಯೋಚಿತವಾದುದು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಫಾರೆಸ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ಗಳಿವೆಯೋ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ–ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ನಾಲೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೈತರ ಮೇಲೆಯೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಲ್ಲ. ಕೊಂಡನಕೊಪ್ಪಲು, ತಲಕಾಡಿನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಕುಕ್ಕೂರು, ಹೊಸತೊರೆ, ಎಡಕುರ, ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಇದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಬುಲ್‌ಡೋಸರುಗಳಿವೆ, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳಿವೆ. ಇವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರ, ಬೊಂಬುಗಳು ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸಿ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ encumbrance ಇಲ್ಲದಂತೆ ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 2,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪುನಃ ಸಾಲ ಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲಿನ ಸಾಲ ಪೂರ್ತಿ ತೀರಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಭೂಮಿಯು 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂತಿದ್ದರೆ ಇದರ ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡು

ವುದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 75ರಷ್ಟು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಯಾವ ಎಸ್ಟಿ ಮೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿವೆ, ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ approximate ಆದಂತಹ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು; ಹೀಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಂಚಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಈ ಬಡಜನರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Floods havoc ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವು, ಕಳೆದ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುವೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದುವೋ ಅವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಡಗಿನ ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನ ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿದರಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರ ಕಪು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಹಾಗೂ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಇವನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈಪರೀತ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷ ವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಲೀ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಸರಕಾರದ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಲೀ, ಅದನ್ನು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಬಹಳ ಉಚಿತ. ಇದು ಪಂಡಿತರ ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಗಳ ಒಂದು ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ, ಸರಕಾರ ಜನತೆಯ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ವಹಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಂತಹ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದಂತೆ Preventive Measures ಏನೇನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರವಾಹಗಳ ಉಬ್ಬರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ದಾರಿಗಳಿವೆ.

ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊ ಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ)

ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1924-74ರ ವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಈಗ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿ ದಿಟ್ಟತನವಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೆರೆಯ ಪ್ರಾಂತದವರಾದ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಲೀಡರ್ಸ್ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಾಳುತನದಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದವರು ಕೃಷ್ಣಾ-ಗೋದಾವರೀ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲ್ಮನೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಮನೆಗಳ ಜಂಟೀ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಗೌರ್ನರ್ ಶ್ರೀ ಭೀಮಸೇನ ಸಾಚಾರ್ ಅವರು 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಎನ್. ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕಧೋರಣೆಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ದಿಟ್ಟತನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರವಾಹ ಪಿಡಿತ ಸಂಭವಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಶಾಶ್ವತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರೀತಿ ಜರೂರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಈ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅನೇಕರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಲದೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನೀವು ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಘಟನೆಯಾಗಿ ಜನಗಳು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾದರೆ ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಡ ದೇಶವಾಗದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬಹು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಕೈ ಒಡ್ಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು. ಇದರಿಂದಲೇ ಆ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಲೋಪ

ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಅಲ್ಪ ಪರಿಹಾರವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ನೊಂದವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರಾದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತ ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಧನ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹಪೀಡಿತ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ತಲುಪಿಲ್ಲ. The proof of the pudding is in the eating ಎಂಬ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಸರ್ಕಾರ ದವರೂ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನೇ ತಾವೇ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಈಗ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಧನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯುಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೊಸ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೇ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಹಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇವರ ನೀತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ "ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ" ಎಂಬಂತಿದೆ. ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇವರು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತಹ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಪಾತ್ರ ಎತ್ತರವಿರುವ, ಮತ್ತು ಆಳ ಇರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆದ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳೆ ನಾಶ ವಾಗದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ಉತ್ಕಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ನಾವು 19ನೆಯ ತಾರೀಖು ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕೇವಲ 10-12 ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹಾರ, ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಈಗ ಈ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳು, ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳ ಬದಲಾವಣೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಮಸೂದೆಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿ ಪುನಃ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದು—ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ)

ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಲೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಒಡ್ಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಘನತೆಗೆ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ, ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ಗಂಗಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ ಮತ್ತು ಇತರ ನದಿಗಳ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ದೇವರ ಮೇಲಿನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. "ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವೇ ದೇವರ ಕೆಲಸ" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಹಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಖಾಯಂ ಆಗಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1947ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಆಗಿ 36-37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದುವು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವಾಗಲೂ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಜನಗಳ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಲೇಸು. ಆಪತ್ತು ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಆಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಸ್ತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಮಳೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಹೇಮಾವತಿನದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಂದು ಬಹಳ ಫೋರ್ಸಿನಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಕಡೆಗೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು? ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ವೆಂಕಟರಮಣ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದುದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಅದು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಯಾವಾಗ, ಬೀಳುತ್ತದೋ! ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೀರಿದ ಹಾಗಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಜ್ಞರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸಾಲದು. ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಂತಹ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಹಳ್ಳ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯ ನೀರು ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ

ಹರಿದು ಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿ ಅದು ತುಂಬಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಾಯಂ ಬಂಡುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ನೀರೂ ಸಹ ವೇಸ್ಟಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಶಂಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಎರಡು ಮೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಗೊರೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಕೃಷ್ಣ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳ 1851ರ ಅವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸೂಚನೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಡರುಗಳು ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಹೊಣೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಏನು ? ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ The proof of the pudding is in the eating ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೆರವು ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಏನೊಂದು ನೆರವನ್ನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಆ ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ-ಬೇಗ ತಲುಪುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ನಾನೀಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ಹೊ. ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆ ದಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಉಪ್ಪಾರರ ಸಂಸಾರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಹೂ-ತರಕಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲ 30 ದಿವಸಗಳಕಾಲ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನೀರು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿವೆ. ಅಂಥ ಮೇಲೆ ಅವರ ಜೀವನಾಧಾರದಗತಿಯೇನು ? ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜೀವನಾಧಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೀಡಾದ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯವೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಹುಕುಂಗಳ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಈ ಹುಕುಂಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದೇ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಮಾನಿಕೆರೆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ಬತ್ತದ ಕಟಾವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮಳೆಬಿದ್ದು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ 20-25 ದಿವಸಗಳ ಪರ್ಯಂತ ನೀರು ನಿಂತಿತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕೈಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲೇ ಕೊಳೆತು ಹೋಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 150 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರುಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮನೆ ನಮಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅವರು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ತಾನೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಜಾಂಶ ತಿಳಿಯುವುದು. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ್ನೂ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಹಂಗರಹಳ್ಳಿ, ಕಾಮಸಮುದ್ರ, ಹನುಮನಹಳ್ಳಿ, ಮಾವಿನಕೆರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಮೂಕವಳ್ಳಿ, ಪಡವಲ ಹಿಪ್ಪೆ, ಮಂದಗಾಳಡಹಳ್ಳಿ, ಕಬ್ಬಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಳೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ಥಳವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನರಿಯದೆ, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳ ಸದಸ್ಯರು ಇಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ)

ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇನು ? ಈ ದಿವಸ ಸರಕಾರದವರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿ ; ಮೂಡಲು ಹಿಪ್ಪೆ, ಪಡವಲು ಹಿಪ್ಪೆ-ಮಾವಿನಕೆರೆ ಹಾಗೇವಾಳ ಮತ್ತು ಕುಂಕುಮದ ಹೊಸೂರು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿದ್ದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ; ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಹೂವಿನಹಳ್ಳಿ, ಬಾಗೇವಾಳ ಕುಂಕುಮದ ಹೊಸೂರು ಈ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನರೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಸಹಾಯದ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಮೆಣಸು ಈ ಬೆಳೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆ ಇವೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಕೂಡಲೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಅನೇಕರಿಗೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ 10–12 ಕೋಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟ 10–12 ಕೋಟಿಗಳಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ದಿಂದ ಪಡೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ನದಿಗಳ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳೇನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ಜನ-ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈಗ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ-ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ-ಜಾನುವಾರಗಳ ಸಂಸಾರದವರಿಗೆ ಅವರಿಗುಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟ-ನೋವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲೆಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri S. D. KOTHWALE (Chikodi).—Mr. Speaker, Sir, I shall try to bring to the notice of this Hon'ble House one or two suggestions very briefly. The havoc caused is two fold–by mansoon and by excess of floods. My friend the Leader of the Opposition touched a few points with regard to long term relief works to be undertaken in this behalf. I would say one or two words in that connection. It is said that flood control can be effected by having side canals for allowing the excess water to flow away so that the floods of a particular area can be reduced considerably. Now, irrigation also requires such canals for the purpose of supplying water to lands. So, this will serve as a measure both to meet the scarcity condition as well as flood control. It is worthwhile considering this long term measure.

My Hon'ble friend Sri Mallaradhya suggested that a Flood Control Board should be constituted. My suggestion is that there must be one

Board only to control both famine and flood. These two can be brought together.

With respect to the short term remedy, I do not want to say much. I compliment the Government for the measures already taken by them and for the speedy attention they paid to these people. The Hon'ble Minister Sri K. F. Patil and Sri Naghnoor had come to my area and I apprised them of the situation there, taking them to the villages which suffered by the water of that Krishna River.

There are five or six villages which suffered from the flood waters of Krishna in Chikodi Taluk and having seen the nature of suffering of the marooned villagers, one remedy suggests itself to me. The Krishna Flood waters surround all these villages and small islands are created. It is not possible for the vlilagers to leave the villages because of the waters surrounding them. When we visited these places, we could see people standing at one end and at the other end we could see thousands of villagers marooned-one particular vil age Ingoli which has a population of 5,000 who were sitting on a hill-top. Fortunately, there is a hill there. They were sitting helplessly. The idea struck me whether the Government should or should not take some measures to relieve the difficulty of the marooned people. The Government should have some motor launches and place them at such points as *Ankali* in my constituency or at such other places wherever occassion arises to relieve and rescue the marooned people. My suggestion to the Government in this connection is that they should purchase a number of motor launches or mechanical launches and keep them at such important points to releive the marooned people, in times of emergency. Now the mansoon is still on and we are in the midst of the rainy season. We do not know what is going to happen. It is not too late even now to purchase these motor launches and keep them at suitable points.

Secondly, I would like to make a reference in this connection to the measures taken by the Government. They were prompt enough. The only suggestion is that the rules governing such relief should be liberalised and that relief may be given promptly.

And if we fail in our duty to render prompt help, the whole purpose of the emergency relief is lost.

Therefore, without taking much time of the House, I frevently appeal to the Government to purchase such launches and place them at important points.

One more point which arises in this connection is that certain bridges and other works should be treated as flood relief measures. Now the Hon'ble Minister who came and saw the situation in Chikodi Taluk along with me. They were convinced that if there had been a bridge across the Krishna at *Ankali* the position of these villages would have been much better and their helpless position could have been avoided. Fortunately one bridge is proposed this year at *Ankali* across Krishna. My suggestion is that it can be taken up for construction as a

(Sri S. D. KOTHAWALE)

very emergent flood Relief measure. I think the Government would consider these suggestions and render necessary help to the people who have been suffering very much almost every year.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 'In Bijapur District on 12th July 1961, a boat carrying 54 persons and 7 bullocks capsized in the midstream while crossing the River Krishna from Dhannur to Tangadgi' ನಮ್ಮ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಿಮ್ಮವರೇ ಆಗಿರುವ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಂಬುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬೋಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ 81 ಜನರು ಮತ್ತು ಏಳು ಎತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ 55 ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದುರಂತ ನಡೆದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 17 ಜನ ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅತಿ ಕಷ್ಟಮಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರ ಹಣ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದುರಂತಕ್ಕೆ ಈಡಾದ ಜನರ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ದುಃಖದ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಕಲ್ಲುಕೂಡ ಕರಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಅಳುತ್ತಿದೆ ಈ ನಿಸರ್ಗದತ್ತವಾದ ಕಷ್ಟ ಯಾವ ಪಾಪದ ಫಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಜನರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಮಾನದಿಂದ ಅನ್ನ ರೊಟ್ಟಿ ಚಪಾತಿ ಬ್ರೆಡ್ ಬಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 19ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೀರಿಕ್ಷಿತದುರ್ಧರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನಾಹುತ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಕಷ್ಟಕೊಳಗಾದ ಜನರು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತ ಏನು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದೋ ಎಂದು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓಟು ಹಾಕಿ ಆರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದ ಜನ ಏನುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದೀರಿ, ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಇದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತ ಉಂಟಾದಾಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರಿಗೆ ಸೇರಿದುದು, ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನರೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು ಬಾಕಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ? ಎಲ್ಲರೂ ಏಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಇವರ ಸುಮಂಗಳದ ಅಮೃತಹಸ್ತದಿಂದ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಜನ ಇದ್ದರು. ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಸಾಹಸದಿಂದ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಕರೆಕ್ಕರ್, ಅಧಿರಾಜಯ್ಯ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ

ಇವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಹಸ ಪೂರ್ವಕ ಜನರನ್ನು ಪಾರುಮಾಡಿದ ಕಲ್ಲೂರ್ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಸಾಲದು. ಏನೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಶಕ್ಯವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಅರ್ಧ ತಿಂಗಳ ಪಗಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತ. ನನ್ನ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ 250 ರೂಪಾಯಿ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೈಮುಗಿದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು 250 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಣ ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಯಾರು ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕೂಸು ಅಪ್ಪ ಅವ್ವ ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಪರದೇಶಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ ಅಂಥವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡಲೇ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ತಾವು 29ನೆಯ ತಾರೀಖು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 29ಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಈಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ? ಈಗ ಏನಿದೆ ? ಎಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನೊಂದವರಿಗೆ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ, ಇರಲು ಸ್ಥಳ, ಇಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಫೋನ್‌ನಿಂದ ಕಾರನ್ನೂ ಕಳಿಸಿ, ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದೆ. 19 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ದೊರಕಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಗಸ್ಟ 20ನೆಯ ತಾರೀಖು ನೊಳಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆಂದು ಜನ ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಅವರು ತಲೆಗೆ ಪೇಟ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವೇಷ ಬದಲಿಸಿ ಬಂದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಡ್ಡಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮುಖಕ್ಕೆ ಬುರುಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟು ಹೇಡಿತನದ ಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆಯು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾ ದವರು. ಥಟ್ಟನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವೇಷ ಬದಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಫೋಟೋ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಗುರುತುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಿವಸವೆಲ್ಲ ಇದೇ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾನಟರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನೊಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ದುಡ್ಡು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಸಾಲ ಕೇಳಿ, ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿಂದಾದರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಜೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಾನಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಏನುಮಾಡಿದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರೂ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ತಿಂಗಳ ಪಗಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಅನಂತರ ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 8-10 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಭೀಮಾನದಿಗೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಮಂದಿ ಎತ್ತರ ಆಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಹರಿಯಿತು. ಕರ್ಮ ಧರ್ಮ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ಯಾರೂ ಜನ ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತೊಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಾಫಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ತೋಟಗಳು ಹಾಳಾದವು ಎಂದು ಹೇಳಿದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನೌಕರದಾರನಿದ್ದ. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅಮ್ಮ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ತಲೆಗೆ ಏನೋ ಏಟು ಬಿದ್ದಿದೆ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಾ ಎಂದು ಅವನು ಆಫೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಲು, ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಹೊರಗೇನಿಲ್ಲು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಕುಳಿತ.

ಒಳಗಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಹೊರಟುಹೋದಮೇಲೆ ಅಮ್ಮ ಅವರು ಹೇಳಿದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ. ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿತು. ಒಳಗಡೆ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನೌಕರನು ಹೊರಗಡೆಯೇ ಕುಳಿತು ಒಳಗಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲ ಹೊರಟು ಹೋದಮೇಲೆ ಒಳಗಡೆ ಬಂದು ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮನೆಯೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿತ್ತು. ಆಫೀಸರಿಗೆ ಏಕೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ ? ಯಾರಾನ್ನಾದರೂ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಬಡಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಗಡೆ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡುಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಆಗ ನೌಕರನು ಬಾಯಿ ಬಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದು ಗಂಡು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ, ಗಂಡು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಬಡಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೇನೋ, ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರು. ಆಗಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದ. ಆಫೀಸರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ತಂದೆ ಇದ್ದರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ನಂತರ ಅವರು ಸತ್ತರು. ಆಗ ಅವನು ನಗುತ್ತಾ ಬಂದು ಅವರ ತಂದೆಯವರು ಸತ್ತ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯನ್ನು 19ನೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 29ನೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ

ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡಿ ಬೇಧ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ಮುಖಾಂತರ ತಮಗೆ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ ಎಂದು ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ "ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ"ವು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು ಕಟ್ಟಕಡೆಗಾದರೂ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಳವಳವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. MALLAPPA (Mercara).—Mr. Speaker, Sir, my Hon'ble friend Sri Karumbayya has given a description of the devastation caused by rain in the District of Coorg. Perhaps in the history of Coorg there had not been such heavy rains. The damage caused to property is simply colossal, but I am surprised to note from the statement of the Hon'ble Minister for Revenue that loss of property and the damage caused to lands including coffee estate is reported to be 1,000 acres. On the 15th of this month we had a District Relief Committee meeting at Mercara which was attend not only by Hon'ble Members representing the district in this Assembly but also by the Deputy Commissioner, the Tahsildars, the Revenue Officers and the Presidents of the 3 Taluk Boards of the District.

They had brought with them the reports of the damage caused in their respective areas, It was estimated at that meeting, rather conservatively, that the damaged caused to wet lands alone was to the extent of 28 thousand acres of land, 1,000 acres in Somwarpet taluk 7 to 9 thousand in Mercara and 18,000 in Virajpet taluk. This figure does not take into account the enormous loss caused to plantation areas like coffee, cardamom and orange. There has been considerable damage to the standing crops in respect of plantations. It was estimated at that meeting that a loss of 30 to 40 per cent had been caused to those crops. We had so far 170 inches of rain and ordinarily we should have had only about 70 inches and we have yet to cover about 2 or 3 months more because the rainy season is not yet over. Hills have moved down. rivers have abandoned their course and they have got their way across rich paddy fields. The loss is enormous indeed. Of course sum relief work has begun, Government is doing something, private organisations are doing their very best; the Red Cross of the district has generously come forward and the three taluk boards have been doing their best. But this sort of relief provided by these organisations will not help the people there. It may at best help the people tide over the situation temporarily or immediately but the real problem in our district is how to repair and reclaim this vast area, 28 thousand acres, so that it can be brought under cultivation. We had estimated at this meeting, to which I made a reference earlier, that the Government should advance taccavi loans at least to the extent os 7 or 8 lakhs. That is the barest minimum. I request on the floor of

(Sri K. MALLAPPA)

this House that the Hon'ble Minister should make a provision immediately to sanction an amount to the extent of 8 lakhs to be advance to the ryots who are affected by the floods and whose lands have been damaged. In this regard I would like to appeal to the Minister that whatever help is extended to the people by way of loan should be immediate and it should be adequate. There is no use of giving a loan which is now required, some months later or if adequate relief is not provided, the help rendered will not be of any use to the man who has suffered the damage. I request the Hon'ble Minister to direct the officers not to sit tight on their desks. They must be directed to go to the places where damages have occurred to meet the affected people, assess the damages on the spot and whatever loan is needed, sanction immediately and make arrangements to pay that amount on the spot. This should be done and it can be done. So far as quantum of loan is concerned. I am told a maximum of Rs. 1,000 has been fixed. In some cases this inadequate. Hills have come down and rivers have washed away earth and in some places deposited mounds of sand. Removal of sand and restoration of land will invole considerable expenditure and unless the amount is given sufficiently the damage in large proportion cannot be restored. Therefore I request the Government that in appropriate cases the limit placed may be raised in order to provide adequate relief.

In this regard I have to point out that in a number of cases people have already taken some taccavi loans. Merely on the ground that people have already taken loans and are indebted to Government further loans should not be refused. This is a case where the people require all help from Government and this unprecendented calamity was not the doing of the people. It has overtaken them and they have been subjected to great misfortunes. Therefore, Government should take some pity on these people and even though these people have already been indebted to Government, they should be given further loans so that they would be in a position to reclaim their land and bring them under cultivation.

I know that the loss suffered by the people is so stupeudons that the 7 or 8 lakhs which I have proposed and which the District Relief Committee has requested the Government to sanction, may not meet the requirements of the people of the district fully. Arrangements should be made to harness the co-operative societies of the district and then adquate financial resources should be placed at their disposal so that these societies may advance to their members both by way of short-term and long-term loans to solve the difficulties and to tide over the situation now created on account of rain havoc

So far as communications are concerned, in the statement placed before this House by the Hon'ble Minister, reference has been made only to the main communications, that is, betwen Mercara and Mangalore

and Mercara and Mysore, Bagmandla, an important place of pilgrimage and hobli centre, has been compltely isolated. There is absolutely no communication whatever. There are many interior places in the district which have become completely isolated and inaccessible. I do not know how life is going on there and how the people are managing to live there. Things have become costly. I request the Government to take immediate action at least to repair some of these important communications so that though it may not be possible to make vehicles move on the road, at least some country vehicles and pedestrians could move about.

Otherwise, any help that is expected to be rendered to these people may not reach them and they will not be helped out of their plight. I do not wish to take much time because my honourable friends have already referred to various matters. But the situations now created does require both short-range and long range measures and our friend Sri Mallaradhya has suggested as to what should be long-range measures and I hope that Government will take appropriate action to see that if it is not possible to completely avert such a situation, in the future, at least its effect would be reduced.

With these few words, I thank the Chair for having given me an opportunity to speak.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ (ಬಿಳಿಗಿರಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಾಹ ಏಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನನಗನಿಸುವುದು ಹೋದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿದುದೇ ಕಾರಣವೋ ಏನೋ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿಸಿದುದರಿಂದ ಅದು ಈಗ ದೇವರಿಗೆ ತಲಪಿರಬಹುದು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇನೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. (ನಗು)

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಪಿನಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಟಿ.-ನರಸೀಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಪಿನಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಸಂಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡು ನದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದು ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಬತ್ತದ ಪೈರುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬೀಜದ ಬತ್ತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಬೀಜದ ಬತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರ ಮತ್ತು ನಾಯಕರ ಪಂಗಡದ ಜನಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದು, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಅತಿ ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಅದಷ್ಟೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಈಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಜನ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ನಾಟಿ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಐದು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ)

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಲ್ಯಾಂಡು ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟು ಲೋನು ಎಂದು ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡು ನೇರವಾಗಿ ರೈತನಿಗೇ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಹಶೀಲುದಾರರಿಗೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 450 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇನ್ನು ಈಗ ನಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲ ನಮೂದಿಸಲಿಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ 20 ಲಕ್ಷ ಸಹಾಯ ಧನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಅದರಲ್ಲೂ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ಈ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಹಾಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ತುಂಬಾ ಮರಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ ? ಇನ್ನು ಹತ್ತು, ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟೀ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿವೆ ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳೊಂದನ್ನು ಇಲ್ಲ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ತಾವು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ವಿವರ ಇದೆ.

> "According to the reports available, nearly 3,000 houses are either damaged or destroyed in Mysore District. About 12,000 acres of agricultural lands are damaged. Heavy damages have also been caused to public properties like roads, bridges and irrigation works,"......

ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಹೋಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಹಸೀಲುದಾರರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳೊಂದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಬೇಗನೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ನೊಂದವರ ಬಗೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಈ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಸಾಲ್ಪ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೇವಯ್ಯ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವನು ; ಮತ್ತು ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಆಗಬೇಕು, ಏನು ಅವಶ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡ ಬೇಕು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳು 17 ಮತ್ತು 18 ನೆಯ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಆ ದಿವಸವೇ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ರಸ್ತೆಗಳು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ರಸ್ತೆಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ದಾರಿಗಳೇ ಗೊತ್ತಾಗದೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆ ದಿವಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 17 ನೇಯ ತಾರೀಖು ನನಗೆ ಹೊಳೆದಾಟಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ವರದಿಯನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಅದರಮೇಲೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ 28 ಸಾವಿರ ಏಕರೆ ನಾಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆ ವರದಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಿಕ್ಕಿದುವೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ; ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸಹ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾ ರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಬಹಳತ್ವರಿತ ವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನದಿಗಳು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೊಳೆ ದಾಟಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ಬರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹುಬೇಗನೆ ಆಗಬೇಕು. ತಾವು ಆರು ಲಕ್ಷವೇ ಅಲ್ಲ, 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಈಗ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವಬಗ್ಗೆ ನಿಧಾನ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಒಡನೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇವೊತ್ತೇ ಫೋನ್‌ಮಾಡಿ ಆರುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ. ಇಷ್ಟುಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಜನರು ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 35 ಮನೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಕ್ಕಿ ಬಂದು ಸುಮಾರು 50–60 ಮನೆಗಳೇ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಕಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಟೆಂಪೂರರಿ ರಿಲೀಫನ್ನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೊಂದವರಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿ ನೆಲಸುವಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದನಕರು ಗಳ ನಷ್ಟವಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಮತ್ತು 18, 19, 20 ನೆಯ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟ ವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ದನಗಳು ಸತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ದನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಕೊಡುವ ಸಹಾಯ ಒಂದು ಹೆಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಈಗ ಕೇವಲ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ. ಯಾವ ಫಾರ್ಮಾಲಿಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಡನೆಯೇ ಕಳುಹಿಸಿ. ಬಡ ರೈತರಮೇಲೆ ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕಾಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಬಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ನ ಊಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಡನೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೇವಯ್ಯ)

19 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಎಲ್ಲ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿತ್ತು ಈಗ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಇಳಿದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಗಿದಿಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ 5–10 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳೇನು, ಅದಕ್ಕೆ ತ್ವರಿತ ರಿಲೀಫ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ ಜನ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವೇ ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ನೋಡ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಐದೈದು ನಿಮಿಷಗಳಾದರೂ ಕುಳಿತು ಒಡನೆಯೇ ಯಾವೊಂದು ಫಾರ್ಮಾಲಿಟಿ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮೂಲಕ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು ಆದರೆ ಸ್ವತ್ತು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಾರದು. ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ತ್ವರಿತ ಪರಿಹಾರವೆಂದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ 3 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. 3 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತಿವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ್ಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕಡೆ 80–90 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ವತ್ತು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು 29 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಯಿತು, ನಾವೂ ನೀವೂ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ನಿಜವಾದ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಭೂಮಿ ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಎತ್ತುಗಳಿಲ್ಲ, ಬೀಜ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಕೂಡಲೇ ಆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾದ ಗಾಳಿ, ಮಳೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ದನ, ಕರುಗಳು, ಸತ್ತುಹೋಗಿವೆ. ನೂರು ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅನೇಕರು ಎತ್ತುಗಳನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 10 ರೊಳಗೆ ಭೂಮಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗ ತ್ತದೆನ್ನಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲವಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕೊಯ್ಲಿನವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ.

†Sri H. V. Koujalgi (Sampagaon I).—Mr. Speaker, Sir, I am grateful to the Revenue Minister for having given us a full report

about the damage caused by floods in the various parts of the State both to life and property. So far as the report pertaining to Belgaum district is concerned, in my opinion it is rather inadequate. They have simply stated in two are three sentences that there is a loss of 438 houses and damage worth a few lakhs of rupees was caused. I have received information during the last two are three days that in Sampagaon taluk in three villages alone 500 houses have fallen. The information is from the Panchayets of the area. Of course, this report may be concerning some previous dates also because every day damage is caused and the loss is continuing. But, I may say that more houses than what is given in the report have fallen and more damage is caused.

And speaking in connections with my constituency that is Sampagoan which consists of the villages of Kasagaon and Bail-Hongal where in the Malaprabha flows, it has caused great havoc. I may say that this Malapraba river causes great damage every year to nearly 50 to 60 villages which are on the banks of this river. Especially this year, the floods were constant from the 1st of July. The floods are still there even today and communication to many of these villages has been completely cut off and they have become just like islands. The result is, that cattle cannot come out for grazing because there is constant rain and the houses are mudroofed houses and they are falling down every day. As I said in the beginning, many of the houses ha ,e fallen in this area. Especially, Sir, I may say this river has caused much damage to Sanguli, Singankoppa and Thigadamallur. The suffering of the people is very bad. Due to excessive rains, crops have also been damaged and some of the lands are also not yet sown. Due to late sowing, it is doubtful whether they would get good crops. Of course. I need not tell you about these damages. But I want to make one or two suggestions so far as these affected people are concerned. Many of my friends have suggested that takavi loans should be given very liberally But before takavi loan is given, I want to make one suggestion that the Government should issue in the first place an order not to recover the takavi loans already granted and that is due from them. The local officers only observe the rules, because it is only in the case of assessment suspended that recovery is suspended. Where assesment is not suspended, recovery is made ; even society dues, all other dues are recovered. I therefore request the Government to issue a general order not to collect any of the existing dues whether it is due to societies or takavi loans. Of course, those who are well to do and not affected may be able to pay and intheir case recovery may be effected. The Government officers should use their discretion and they should see that people are not troubled on account of these recoveries.

Secondly, these takavi loans should also be quite liberal. Thirdly, for the poor people who have lost their houses and who require immediately some money to repair or rebuild their huts, should be given free. The Report says that sums from Rs. 10 to Rs. 100, the officers are asked to give according to merits of the case. But I am told that

(Sri H. V. Koujalgi)

they are only giving Rs. 10 they are not using their discretion. Because they seem to think that if more money is given, they are likely to be asked to furnish explanation. I submit, Sir, that they should be asked to give these loans liberally as far as possible. On this occasion may I also say, Sir, that tin sheets are a dire necessity for rebuilding houses? In Belgaum District, the position is that tin sheets are purchased not by the Government but by the various co-operative societies or development societies and these institutions have not funds of their own. So they cannot purchase in sufficient quantities That is the difficulty. What I therefore submit is, that Government should, advance, loans to these societies and see that a sufficient number of sheets are purchased and distributed at nominal prices or if necessary free of cost according to the policy laid down in this behalf. What I want to bring to the notice of the Government is that they should see that a sufficient number of tin sheets are available for the use of the public.

One more point I want to bring to the notice of the Government and the Revenue Minister in particular—unfortunately the P. W. Minister is not here—in order to see that communications are not dislocated in abnormal times such as flood, etc., and at many of these places where there is a causeway they should see that big bridges are constructed. For example in my own place near Gokak: a big bridge is being constructed to avoid any possible disruption of communication. Even that has gone under water. It only goes to show that the plans that are made are not proper. For example, even the bridge near Mugutganhubli which is on the Poona-Bangalore road, has been under water for weeks together. That may be because our engineers do not seem to take into consideration the highest floods. I wanted to tell the Government that in order to see that communications are not cut off due to floods, they should see that high bridges are constructed—for example the bridge near Gokak or Lods. The bridges should be constructed at a height that floods cannot affect them. If bridges also come under submersion during floods, that goes to show that the plans are defective. For example the bridge at Mugutganhubli which is on the high way between Poona—Bangalore Road, is under water. That is the point. This point should be kept in mind by the P. W. Minister as a long term measure because money is wasted if wasted is communication is dislocated.

Many remedies have been suggested by various people such as appointing a committee or forming some board. It is time for the Government to take some long term measure in order to see that in future people are not aflicted by floods, because we have witnessed that since 1914 we have seen such floods for the fourth time this year. Villages have been washed away, It is therefore much better that the Government should consider this on a long range basis, and see that these villages are not put to loss.

The last point is that many of these villages are on the banks of the river and every fifth or sixth year, we hear of floods ravaging the country-side in this area. It, therefore, becomes necessary to think of a drastic remedy in terms of shifting these villages to some higher level not reached by the flood waters. Whenever big projects are undertaken we always hear of villages being s u b m e r g e d and those villagers are shifted and rehabilitated. So also here, plans and estimates are there. The question of shifting the villages is there. I think the best way for the Government is that the problem of these people should be considered just like that of refugees. Government should construct houses for them and either they should be given long-term loans on an instalment basis and when ever any compensation is to be paid, the same may be set off against them. Then only it is possible for these villagers to shift and permanent relief can be afforded to these flood-ravaged villages. Otherwise people residing on the banks are put to a great loss. The time has come when Government should consider this question seriously.

With these remarks, I thank the Chair for having given me an oppportunity to speak.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹಾನಗಲ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ವರದಾನದಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾನದಿ ಅಲ್ಲದೆ ಹಾನಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅನಾಹುತದ ಪರಿಣಾಮ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಹ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ ರ ದಾ ನ ದಿ ಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವರದಾ ನದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಧರ್ಮಾ ನದಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ಧರ್ಮಾ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ನದಿಗಳ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಅನಾಹುತ ಉಂಟಾಗಿದೆ. 1924ನೇಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾಪೂರ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಂಥ ಮಹಾಪೂರ ಈ ಸಾರಿ ಬಂದಿದೆ. ವರದಾ ನದಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮಾ ನದಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಂದಿಲ್ಲ. ವರದಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ 21 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಾ ನದಿಯ ಮೇಲಿನ 20—25 ಗ್ರಾಮಗಳು ಈ ಪ್ರವಾಹದ ನಾಶಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಹಾನಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,100 ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳಿವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 800 ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಾಶವಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಏರಿ ಒಡೆದಿವೆ. ದಿಬ್ಬ ನಾಶವಾಗಿದೆ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳ ತೀವ್ರ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಾನಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಮುಖ್ಯ ಪೀಕು ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಬತ್ತ ಬಿತ್ತುವ ದಿನಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿದೆ ಹೋಗಿವೆ. ಬತ್ತ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬೀಜ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ ಕಾರಣ ಜಪಾನಿಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಅಂದರೆ ಬತ್ತದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದಾದರೂ ತಂದು ನೆಡುವುದು ಇದೊಂದೇ ಪದ್ಧತಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 25000 ಎಕರೆ ಬತ್ತದ ಭೂಮಿ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನಾಶವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಭೂಮಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ ಇಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಜ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸ ರ ಕಾ ರ ದ ವ ರು ಬತ್ತದ ಸಸಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್)

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಸೇತುವೆ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸ ಜಾಗ್ರತೆ ಸಹ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಿದ್ದಂತೆ P. W. D.ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಸಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಾನಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು P. W. D. Sub-Division ಕೂಡಲೇ ರಚಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಜರೂರಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದ ಅನಾಹುತದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ನಾಶವಾಗಿ ಇದೆಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪಾರ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಂಥ ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾತ್ಯನಾಳ ಲ ನಾಪುರ, ಹಲಸೂರು, ಹಾವೇರಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಈ ಊರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವ ಹಾಗೆ 1924ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1953ರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಂದಿರುವದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಊರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೋಗಿ ಎಂದರೂ ಸ್ಥಿತಿವಂತರು ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬಡ ಜನರೂ ಸಹ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವಿದೆ. ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಏರುವ ಲಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪೂರ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್‌ಝೋನ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ನೂರು ಫೂಟು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. Prohibition of Dwelling in Flood Zones Act ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಇಡಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಆಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾಪೂರ ಬರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಲಾಂಚೆಸ್ ಇರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಲಾಂಚೆಸ್ ಇಟ್ಟು ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದುಸ್ತರವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾತನಾಳ ಮತ್ತು ಹಲಸೂರು ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಜೋರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲದಾರ್ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿದ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗೊಂದಿ, ವ ಹೊಂಕಣ ಅಂಬಿಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಂಥ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ, ಪೀಕು ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಪ್ತ ವಸೂಲ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಇವೊತ್ತು Transplanting ಸಲುವಾಗಿ ಬತ್ತದ ಸಸಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಿದ್ದಂಥ fertilizers ಎಂದರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ 15 ದಿವಸ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ತಡವಾದರೂ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನಮ್ಮ ಬವಣೆಯನ್ನೂ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೂರು ಚೀಲ ಬೆಳೆಯುವ ಕಡೆ 40 ಚೀಲವಾದರೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಸಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೂ ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ Flood Zone ನಲ್ಲಿ ಜನರು ವಾಸಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. R. PANCHAGAVI (Gokak).—Sir, I come from an area which has suffered severe damage owing to the recent floods and rains. Gokak taluk, where Ghataprabha flows, has been hit and there is also heavy rainfall' besides floods. 14 to 15 villages are affected by floods. The 1953 floods ought to have served as a warning but in spite of our efforts, we were unable to shift the several villagers from potential by dangerous areas. After the 1953 floods, the villagers could not find suitable sites elsewhere and in some places though suitable sites were afforded, people were unwilling to shift. Those living in low-lying areas, particularly the Harijans and poorer sections, moved out but the rich living in the centre of the village in well-built houses were reluctant to move out of the village. When floods sorround the villages, the rich are also affected and even the well-built house cannot give them sufficient security against the revages of flood.

This time, we were anxiously expecting the floods to recede. The Deputy Commissioner and his Assistant rushed to Gokak. We also had a motor launch but it was not much useful. There were moments of extreme anxiety in regard to the lives of the people and cattle. Damage to properties was stupendous. Heads of cattle, haystacks, huts, etc., were washed out. Sometimes it became difficult to rescue people, though we knew that they were in d a n g e r o u s conditions. We stood by as helpless spectators. We had recrudescence of floods in 1908, 1914 and 1953. We have been extending help to the people to build houses but such aid has not been useful. We should prevent people from building up tenements in areas which are potentially dangerous. A boundary should be marked and people prohibited from putting up houses or tenements there.

Sir, we should be prepared to meet all eventualities. This time we felt helpless though we had four boats at Gokak. Three of them were destroyed due to the negligence of the staff working there. The D.L.B. authorities had the boats, but there had been no elections for the last three years, and the staff there had become careless. They just drew

(Sri A. R. PANCHAGAVI)

their salaries and neglected their work. One boat was burnt and another was allowed to sink before the eyes of everyone. One boat struck against a bridge and is damaged. The only boat available could not manage the situation. We could not visit any of the villages in spite of our best attempt. The motor launch brought by the Deputy Commissioner was very small and he could also not do much. I, therefore, submit that all arrangements should exist for flood relief operations and public property should not be allowed to be damaged in this manner.

We are giving aid to the scheduled castes and backward classes to build houses. It is my experience that some of the amounts we give is not wisely spent because houses are built in danger zones and are washed away with every flood. Similarly money given for construction of schools and other purposes should not be used for putting up buildings in areas which are likely to be affected by floods. We should not give funds even if the villagers contribute or are earnest in their demand. Such buildings should be put up only in safe places.

My friend Sri Koujalgi explained how some bridges are being constructed at random here and there. Unfortunately two of these bridges were taken up for construction when the floods were expected. The bridge on the Markandeya river was undertaken against a warning of so many people that it should be taken up at a later stage. Not only that: the embankments were washed out and the bridge stood in the middle of the river without any connection at both ends and since the old bridge had been dismantled there was no passage available to the people except to go by ferry. Gokak town was thus cut off from three sides. Similar things have happened in other places also. The Ramdurg town itself was cut off on four sides and no paper was available, no buses could reach Ramdurg for at least 8-10 days and there were no other facilities available. This has happened in several places. In almost all these years when Ghataprabha, Malaprabha, Krishna and other rivers have been in spate in several places, it is the experience that so many villages are surrounded by water; they become islands and there is the danger of the village being washed away. So I suggested that these villages should be shifted immediately and the villagers affected should be given fresh sites. Government have made it a policy to give sites free of cost to the villagers as is published in the rules prescribed for the relief. It also says that the old sites of the villagers should be given to the Government. Without waiting whether the villagers are willing or not, Government should place at the disposal of the municipalities or panchayats concerned the amounts required for the acquisition of new sites and the Government may take over the old sites of the villagers or leave them to the villagers themselves. But without making much ado about it, Government should at least be ready to grant so much of the amount for these flood affected villages, at least for giving them sites free of cost. Delay in these acquistion proceeding

should be avoided as far as possible and we are having an amendment to the Land Acquisition Act and I hope that suitable provisions would be made in this regard.

Regarding the immediate relief that may be given to these people, I think there has been delay in several cases. In Gokak when I was there, I found that milk powder was given but though the Deputy Commissioner and the Assistant Commissioner had been there specially, I have reports that even till to-day very litte relief by way of cash grants or loans has been given. The flood affected people have no resources left to them; everything belonging to them has been washed away and especially the poor people living in the low lying areas are the worst hit, the Harijans, the landless labourers are the worst hit. So if relief is to be provided to these people it should be immediate. In several places, there has been delay, though in several places Government has done whatever is possible for these people. I think the matter should be expedited everywhere and immediate relief should be provided to the people of all the affected places. In my own taluk there have been several Houses damaged due to these floods and growing crops also have been washed away in several acres of land. Several houses have been damaged due to these heavy rains; in most of the villages several houses have collapsed. I was lucky enough to escape by only a few seconds. I was passing by a house and suddenly, when I turned back, the house collapsed and unfortunately a fellow was caught in the debris and he wasimmediately rescued and sent to the Civil Hospital because he was seriously injured. This is the state of affairs in several villages. This happens not only during rain fall but also after rains when the things begin to dry up, the mudhouses fall. It is happening everywhere. In all these cases, Government should come to the rescue of such people who are without any proper means and it is the poor people that are worst affected in these times of heavy rains and floods. So I suggest that Government should make it a point not to allow people to reside within the flood zone and also not to have permanent structures in such areas. Also we should see that no burial grounds are given in these places and also no manure pits should be allowed in these places because that affects the health of the villagers that are living near these rivers. Things should be kept in readiness to help people wherever such things occur in cases of heavy floods. In Belgaum District many villages are affected and several houses have collapsed. Up-to-date reports could not be available because there have been no communications to several villages. I myself tried to contact some villages, but I could not contact them because they are entirely cut off by the floods. When such is the state of affairs, it is not possible for Government to get proper information in time. So I hope that information from all these villages will be collected and will be placed before the public and proper publicity also should be given to such things so that the public as well as the Government should take precautions to prevent such things in future also.

(Sri A. R. Panchagavi)

Heavy irrigation schemes should be undertaken early as such a measure also would help to a certain extent to prevent floods. The Hidkal Dam and the right and left bank schemes under the Ghataprabha scheme will also help to a great extent to prevent the floods. If such schemes are undertaken early, it will be of great use to prevent floods in the future.

With these words I close my speech.

Mr. Deputy Speaker.–The House now rises and will meet to-morrow at 8–30 A. M.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Friday the 28th July 1961.